

Monumentnummer*: 522068

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82958/71

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Elburg		Elburg		Gelderland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Smeesteeg	19 F	F		8081 EM	Elburg		
Smeesteeg	19 E	E		8081 EM	Elburg		
Smeesteeg	19 D	D		8081 EM	Elburg		
Smeesteeg	19 C	C		8081 EM	Elburg		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Elburg		C	1870		A1		
Elburg		C	1870		A2		
Elburg		C	1870		A3		
Elburg		C	1870		A4		
Elburg		C					1418

Omschrijving**

Inleiding

PAKHUIS (voormalige grutterij), gebouwd in 1875 gelegen in de kern van de middeleeuwse vestingstad. In de voorgevel is een stichtingssteen aangebracht: "DE EERSTE STEEN GELEGD DOOR ??. VAN DEN MAATEN, 11 JUNI 1875".

De voorzijde van het pand sluit met de rooilijn aan op de uit veldkeien bestaande en met klinkers ingevulde bestrating. Het is met de rechter zijgevel verbonden met de aangrenzende bebouwing. Links ligt de gevel vrij door de aanwezigheid van een brandgang die door een smal getoogd poortje toegankelijk is. De achterzijde van het pand bezit een ondiepe binnenhof waarop ook het pand erachter

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aansluit.

De Smeesteeg die vanuit het noordwesten in zuidoostelijke richting loopt, ligt ten noorden van en parallel aan de Beekstraat die een van de twee elkaar kruisende hoofdassen vormt, die aansluiten op de uitvalswegen buiten de vestingmuren.

Omschrijving

Het pand bezit een rechthoekige plattegrond die bijna het gehele perceel beslaat; drie bouwlagen telt en een zolderverdieping. De gevels zijn opgetrokken in baksteen en gemetseld in kruisverband. Alleen de achtergevel is tot de zolderverdieping van een later aangebrachte pleisterlaag voorzien. De nok van het met rode oud Hollandse pan gedekte zadeldak, is haaks op de straat geplaatst. Het hemelwater wordt aan de linker zijgevel door zinken (vernieuwde) mastgoten afgevoerd. Ter plaatse van de verdiepingsvloeren komen in de vier gevels schotelmuurankers voor.

De a-symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL bezit op de begane grond links een moderne deur onder een in het muurwerk voorkomende steense segmentboog. Rechts hiervan is een in verhouding te grote, later aangebrachte schuifdeur voor het magazijn geplaatst. De tweede en derde bouwlaag zijn identiek en worden van elkaar gescheiden door een geschilderde band waarop, over een eerdere tekst nu "industrie en handelonderneming" is te lezen. In de middenas komen boven elkaar gesitueerde luiken met dubbele deuren met ruiten voor. Ter weerszijden is een negen ruits ijzeren raam gesteld, waarvan de bovenste drie ruitjes als valraam zijn uitgevoerd. De getoogde opgeklampte luiken sluiten eveneens getoogde ramen af onder een steens segmentboog. De ramen rusten op een uitgemetselde lekdorpel, de houten onderdorpels van de luiken zijn van een zinken kap voorzien. De zolderverdieping bevat in tegenstelling tot de eerder genoemde luiken nog wel de oorspronkelijke (ruitloze) deuren. Links en rechts bevindt zich een rondvenster met een door kruisroede gedeeld raam, omgord door een koppenlaag. Onder de schuine dakrand van de puntgevel komen een vijftal muurvlechtingen voor die echter niet tot in de kruin doorlopen en mogelijk op een wijziging van het muurwerk duiden.

De LINKER ZIJGEVEL bezit alleen in de tweede bouwlaag twee en in de derde bouwlaag drie vensters met achtruits kantelramen, die echter niet onder elkaar zijn geplaatst en alle door een steens segmentboog worden afgesloten. De ramen rusten op een uitgemetselde lekdorpel.

De ACHTERGEVEL is zoals vermeld, deels gepleisterd en bezit een gecementeerde plint. In de eerste bouwlaag komt een niet-oorspronkelijk tweeruits klappaam voor. In de tweede en derde bouwlaag bevinden zich twee identieke vensters overeenkomstig het type in de linker zijgevel. De geveltop is identiek aan die van de voorgevel maar de vlechtingen reiken hier wel tot in de kruin van de topgevel.

De RECHTER ZIJGEVEL is voor wat betreft het gedeelte boven het dak van de aangrenzende bebouwing identiek aan de linker zijgevel.

Het INTERIEUR bezit zware houten verdiepingsbalken en planken vloerdelen. De kap is beschoten en op de zolder zijn het houten hijsrad en de hijsstoel bewaard gebleven. Vermoedelijk ontbreekt in het exterieur ter hoogte van de geveltop, de hijsbalk.

Waardering

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een in gave hoofdvorm \tgoed bewaard pakhuis uit de tweede helft van de 19de eeuw. Het pand valt op door zijn hoogte en zijn vorm. Het exterieur bezit esthetische kwaliteiten zoals gave verhoudingen en materiaalgebruik. Het interieur vertoont grotendeels zijn oorspronkelijke indeling.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de ligging in een gesloten gevelwand.

Het pand maakt onderdeel uit van een historisch gegroeid stedelijk gebied en speelt door zijn uiterlijke verschijningsvorm een beeldbepalende rol.

- Van cultuurhistorische waarde vanwege zijn bestemming, welke is verbonden met de geschiedenis en de ontwikkeling van de stad Elburg als handelsstad in de tweede helft van de 19de eeuw.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Pakhuis